

A mamaiai Nemzeti Filmfesztivál hírei

A mamaiai Nemzeti Filmfesztivál utolsó előtti napján több rövidfilmet vetítettek. Bemutatták Erwin Szekler és Olasz Tibor Fehér színjónia című filmjét, majd az Obogai kerámia című filmet, amelynek forgatókönyvírója és rendezője Dumitru Dădărlău, operatőre Constantin Teodorescu. A film az ősrégi kerámiaművészetet mutatja be. Az állomás című rövidfilmet Olasz Tibor rendezte Barta Gábor forgatókönyvére alapítván. Silita Armasu Vázlatkő című rövidfilmje Jean Alexandru Steriadirol, a járdahatár festőművészről, rajzoló-ról és grafikusáról szól.

Ugyancsak ezen az estén tartották meg Az alagút című román-szovjet koprodukciós film premierjét. A filmet Francisc Munteanu, Georgij Vlagimirov szovjet íróval együtt készítette. A film operatőre Alekszandr Szelenkov és Jolanta Csen Ju Lan. Zenejét George Grigoriu szerezte, a diszleteket Marcel Bogos tervezte. A filmben Alekszandr Loktyev, Ion Dichiseanu, Valentyina Maljavina, Lev Prigunov, Florin Piersic, Margareta Pisaru és mások szerepelnek. A cselekmény a második világháború végén az antifasiszta fronton játszódik. Középsőjében román és szovjet felderítők állnak, akik egy alagutat védelmeznek, amelyet az ellenség levegőbe akar repíteni.

A bemutatás a meghívott hazai és külföldi vendégek között jelen voltak a Szovjetunió bukharesti nagykövetségének képviselői is.

(Agerpres).

Román-francia koprodukció

Gáláns ünnepek

Nem éppen a legkönnyebb feladat közé tartozik komoly dolgokat kiszalirizálni és pedig úgy, hogy az emberek jól szórakozzanak s ugyanakkor levonják a kelendő tanulságokat, elgondolkoznak a látottakon. E feladat megoldására vállalkozott a Bucuresti filmstudio René Clair közismert francia rendező irányításával, amikor tervbe vette a Studioi moziban ezúttal bemutatott Gáláns ünnepek román-francia koprodukció létrehozását. A film témá-

ja nem ujkeltető. Sokan és sokat foglalkoztak már a XVIII. században dúló háborúkkal, az akkori társadalmi osztályok közötti viszonyokkal, a korrupt erkölccsel. Mégsem érezzük a filmet unalmas ismétlésnek és ez kétségtelenül a rendező, valamint a szereplők érdeme, akik lépten-nyomon egészen ges humort vittek játékukba.

A két egymással szemben álló hadsereg vezetőit, az ezredesi és d'Allemberg marsall figuráját alakító Forj Esterle, és Kovács György ezúttal új művészi kvalitásukat csillogtatták meg. Az üresfűtő, ön-

nő „önfeláldozása”, aki szerelmese, a talpraesett Jolicoeur hadnagy helyett, az ellenséges csapatok fiának nyújtja kezét és ezzel véget vet a további háborúskodásnak. Nem sajnáljuk, nem érzünk együtt vele, hiszen az akkori uralkodó osztály képmutató és hazug erkölcsének megtestesítője legjobb esetben is csupán megvetést vált ki belőlünk.

Egészen más érzéseket fakasztanak a „botcsinálta” katoná, valamint barátja, a francia tisztcske kalandjai. Thomas és Jolicoeur az elnyomott nép élmese, bátor gyermekei, akik ezer veszélyből, bajból leleményesen kivágják magukat. E hálás szerepében Jean Pierre Cassel és Philippe Avron francia művészek jeleskedtek, szinte rokonszenvet kelteve az általuk alakított figurák iránt.

George Wakevitch és Marcel Bogos körüli diszletei és kosztümjei, Christian Matras szép színes felvételei éppúgy, mint Georges van Parys kísérőzeneje megteremtették a megfelelő keretet a játékhoz. Mindent összegezve, a román és francia filmszemélyek sikerült szórakoztató, látványos filmet készítenek, amely a mai ember ajkán derűt fakaszt a letűnt idők társadalmának rovására.

L. H.

Egy eredményes vasárnap délután margójára

Andrade, a harmincas évek labdarúgó csillaga, az 1930-as VB hőse egy alkalommal a következőket mondotta a montevidói Uruguay-Románia mérkőzésről: „A román csapatnak ez alatt a 90 perc alatt 900 percére elegendő balszerencsével kellett megüzdenie”.

Az elmúlt vasárnapi mérkőzésen ilyen momentumok egyik csapat helyzetét sem nehezítették, az eredmény valós körülmények között született meg.

Az első félidőben helyenként kiütően játszott válogatottunk, Pircalab sok mindent bemutatott abból ami egy labdarúgót nagygyá tesz. Bátran leirhatjuk a Dinamo jobbszélsője, a válogatott csatársorának motorja, világklasszis. Rajta kívül a legjobb román tizenegyben még van legalább három klasszis játékos (Dan, Nunweiler, Gergely) s ez feltétlenül elegendő ahhoz, hogy válogatott csapatunk bármely európai labdarúgó válogatottal mérte ellenfele legyen. A vasárnapi mérkőzés eredménye s első sorban az első félidő azt igazolja, hogy ezek a földrajzi határok nem is korlátozódnak olyan méreken csak a mi örök kontinensünk.

Mindenesetre kár, hogy a válogatott formájának időzítése nem

sikerült a legjobban. A csapat most a tavaszi idényben nyújtja azt, amire az elmúlt évben a selejtezőkben lett volna szüksége.

A délamerikai játékosok technikai képzettségéről ezalkalommal a képernyő segítségével győződhetünk meg. Miért nem sikerült gólt lőniük? A román védelem a sorsdöntő pillanatokban biztosan hárított.

Ha a CFR vasárnap idehaza legyőzi a nagyvárói együttest jövőre is B ligás csapatként kezd az idényt. Döntetlen esetén csak akkor kerül el a kiesés, ha a Vagonul Kolozsvárot legyőzi a Clujean. Ha kikap... Maradunk csak meg az első változatnál, ami biztos, az biztos alapon itthon kell tartani mind a két pontot. Ha ez sikerül, más „ha” már fel sem merülhet. Valjuk be ösztön, annyiszor kezdtek már találgatásainkat ezzel a szóval, hogy végre szeretnénk a feltételes módot mellőzni várni a vasárnapot. A vasutascsapatnak győznie kell!

A Vagonulnak is győznie kell ahhoz, hogy megtartsa igen előkelő második helyét. Ez a győzelem azonban a Clujeana számára minden valószínűség szerint a bucsut jelentené a B-osztálytól.

A labdarúgás pszichológiai oldalát véve alapul a kolozsvári csapatnak adjuk a nagyobb esélyt.

A Vagonul vasárnap az utóbbi hetek megszokott játékát nyújtotta, erőteljesen, lendületesen s eredményesen futbalozott. A bányai csapatban Sasu és Soó egy néhányszor nagyszerű támadást épített fel de a folyamatos jó játékkal a két labdarúgó az aradi közönség kedve maradt. Az adósság törlesztésére a jövő idény rangadóján sem tartunk igényt.

Az ICA vízpoló csapata a jelek szerint még ebben az idényben is megállja helyét az országos élvonal második felében. Mégis aggodunk! Mi lesz ezután? Hol az utánpótlás? Mi van a tömegbázissal? A napokban beszélgettünk erről az együttes edzőjével. A kérdéseket tulajdonképpen ő vetette fel ilyen formában. Mi csak a kérdés egy részére válaszoltunk: egy néhány játékosal, fiatalok nevelése nélkül tartósan meg az élvonal második felében sem lehet sokáig megmaradni. A csapatot sürögősen fel kell frissíteni s végre komolyan kell foglalkozni az ifjúsági csapat, vagyis még inkább az ifjúsági csapatok kérdésével is.

Rón József

Hétköznapi fasizmus

Nem játékfilm és nem is egyszerűen dokumentumfilm a neves szovjet rendező, Mihail Romm alkotása. Anyagát nem is leegyszerűsítő ideológia, a fasizmus meggyőződés ellenfelet, hanem hiteit, cselekvő részesétől kölcsönözte a rendező. Az előtűnk pergő, lejáró jeleneteket magyarázni nem kell, önmagukért beszélnek. Csupán a megfelelő helyre kellett illeszteni a dokumentumokat, úgy, hogy kihangsúlyozódjon a lényeg, a belső összefüggés.

A fasizmus nem néhány beteg-agyu, totzszűrt rémálma volt, hanem valóság, tömeghisztéria, a harbarság apoteozisa a civilizált Európában. Hogyan lehetett ez? Erre a kérdésre keresték és keresik ma is a feleletet történetírők, gondolkodók, művészek. Ezen utóbbiak sorába tartozik Mihail Romm is.

Mint már említettük, a kitűnő rendező ezúttal nem művészi játékfilmmel jelentkezett, hanem dokumentumfilmek felhasználásával mondta el véleményét. És mégsem volt könnyű munkája. Lépten-nyomon vissza kellett fognia a fel-fel-törő keserűséget, undort, felháborodást. Mértékelt kellett tartózkodni a hihetetlen kegyetlenségek

ne hassanak ponyvairók fantazmagóriáinak, a groteszk mozzanatok túltengése ellenére ne komédiának, hanem — a valóságnak megfelelően — véres tragédiának láthassuk a történeteket. Külön fejezeteket szentelt a fasiszta tömegpszichózisnak, a fajelmélet, a nemzeti szocialista „ideológia”, „kultúra” bemutatásának.

Mihail Romm filmjének átfogó érvényű mondanivalója a fasizmus

Szófiában

ROMÁN GRAFIKAI KIÁLLÍTÁS NYÍLT

SZOFIA. C. Linte az Agerpres tudósítója közli:

A szófiai Nemzeti Képtár termében román grafikai kiállítás nyílt. A kiállítás megnyitását jelen volt Georgi Dimitrov-Goskin, a Külföldi Baráti és Kulturális Kapcsolatok Bizottságának elnö-

lidérvilágának elsőprése után születt nemzedék ábrázolásában jut kifejezésre. Ezek a részek látszólag nem tartoznak a tárgyhoz. A rendező azonban ezekkel a képekkel érzékelteti, hogy az emberiség túlélt a tragédiát és egyben győzelmet: mindnyájan felelősek vagyunk az emberiség sorsáért, legszentebb kötelességünk a gondolkodás kötelessége, a cselekvő humanizmus szolgálata.

ke, a Külügyminisztérium képviselői, bolgár képzőművészek, műkritikusok, újságírók. Jelen voltak Szófiában akkreditált diplomáciai képviselők vezetői. Részt vett Ioan Beldean, Románia Szocialista Köztársaság szófiai nagykövete. A kiállításon, amelyet a Külföldi Baráti és Kulturális Kapcsolatok Bizottsága és a Bolgár Képzőművészek Szövetsége rendezett, 18 román grafikus művész 150 alkotását mutatják be.

Ásványvízforrások

Uj ásványvízforrások állnak az idén a Román-szentgyörgyre és Căciulatra érkező betegek rendelkezésére. Sinaia-ra bevezették a Valea Cănelui-i kénos forrás vizét. Az Oltenia tartományi Turnu Severin, Gigherán és Bala üdülőhelyén új ásványvízforrások után kutatnak.

A Tulcea melletti Murighiolnál rövidesen befejezik az ásványvízforrások és gyógyvizsapat-telepek feltárását, valamint Mangálián a tőzegiszap-tartályok felbecsülését.

A korszerűség a jövő

(Folytatás az első oldalról)

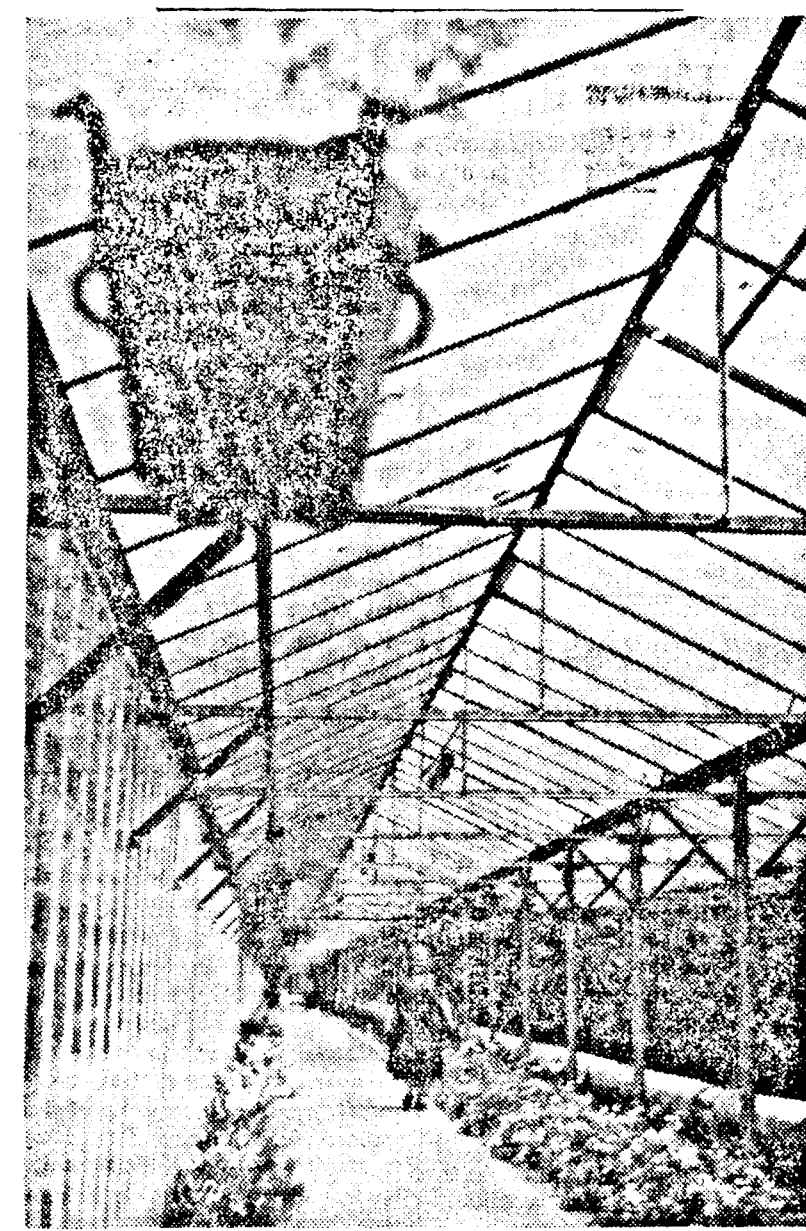
Mit javasol végső fokon a fentiek kiküszöbölésére a szerző, aki a tanulmányt összeállította? A mérnökök átcsoportosítását a befejező részlegben. Szükségesnek tartja, hogy a jelenlegi műhelyvezető mérnökök közül kettőt olyan technológiai beosztásba helyezzenek, akiknek főfeladata a választékok — az exportra irányuló, illetve a konfekciósipar és a belső piac által igényelt termékek — előállításának nyomonkövetése. E szerint nekik kell ellenőrizniük a különféle termékek határidőre történő elkészítését, a minőségi normák teljesítésbentartását a termelési folyamat minden szakaszán, a technológiai szabályok pontos alkalmazását, azoknak a feladatának a végrehajtását, amelyek az új technológia alkalmazásával kapcsolatosak stb. A fentiek mellett nyilván kell tartaniuk a hoz-

ÖKOLVÍVÁS

Az első nap eredményel

A textilgyár kulturtermében megkezdődött a négy napig tartó országos ifjúsági válogató ökolívó verseny. Hétfőn négy aradi öklöző indult. Közülük különösen a Deheleanu-fivérek tündek ki — technikás öklözésükkel. Eredmények: Trusu Ioan (Aradi Motorul) pontozással győz Voicila Ion (Cimpulung Muscel) ellen. Deheleanu Gavril pontozással győz Lazár Remus ellen. (Mindkettő aradi). Deheleanu Mihai Ciocila Constantint győzi le a 3. menetben. Pop Ion és Anghelescu Ion resciai öklözők összecsapásából

végül is a jobb állóképességgel rendelkező Anghelescu került ki győztesnek. Pomeluc Gabriel (Buk. Voinea) az első menetben kiűti Popa Dumitru (Cr. Electropurter). Miron Dumitru (Buc. Voinea) pontozással alul marad a resciai Nedelcea Pavellal szemben. Borchescu Ilie (Resica) pontozással győz Stan Constantin (Buk. Voinea), Ivan Teodor (Buk. Progresul) pedig Agbi Ismail Timboc (Buc. Dinamo) ellen. Sănătescu Ion (Cr. Dinamo) ellenfelet, Alexe Iont (Buk. Dinamo) sérülése miatt leléptették. Barbu Silviu

Folyosó az üvegházban.

(Kelen Ferenc felvétele)

A jövő művészei között

Vasárnap kellemes művészi élményben volt része a Kultúrpalota nagytérmet megtöltött közönségnek. Ekkor tartotta évről évre hangversenyt a zenei és képzőművészeti általános iskola. Már kora délután pirosnyakendős kisdíjak áradata tartott a Kultúrpalota felé, kezükben hegedűkkel vagy kottákkal. A színpad mögött Tolan Ioan szobrászművész, az iskola igazgatója, valamint a tanári kar tagjai bátorítják a kis muzsikásokat, akik most készülnek számot adni egész évi szorgalmuk eredményéről. Ez az iskola — amelynek tantervében zene és a zenevel kapcsolatos tantárgyakon kívül az általános műveltséggel összefüggő tantárgyak is szerepelnek — már eddig is számottevő eredményt szolgált ki. Nemrég fejeztek be a nyolcadik osztályosok felvételi vizsgáit, amelynek alapján, néhány tehetséges fiatal, mint Alunaru Cristian, Bitang Ana (zongora), Simonca Cornelia, Csoty Gabriela (cselló), Oncu Monica (hegedű) és még néhányan, bekerültek a bukaresti és temesvári zenei középiskolákba, ahol tudásukat még magasabb fokra fejleszthetik.

Csakhamar felgördült a borsnyűfüggöny és egymásután színpadra lépnak az iskola legjobb szólistái, hegedűsök, csellósok, zongoristák, fuvósok és felhangzanak, Beethoven, Mozart, Chopin, Brediceanu és más zeneszerzők kompozíciói, amelyeket a szereplők — valamennyien — kotta nélkül adnak elő.

Kitűnő zenei érzéklről, muzikalitásról és technikai készségről tesz tanulságot az ötödikes Reznice Corina, aki Beethoven C-dur Rondoját játszotta föl-

nyes tudással. Ugyancsak remekül szerepelt a hatodikos Nitolov Ioana (Mozart A-dur szonátájának első részét adta elő). Ezután a VII. osztályos Klohs Adel és Pirvulescu Lucia következett. Előbbi Chopin: Fantázie impromptu című szerzeményének minden szépségét és báját érzékeltette. Ugyanez mondható el Pirvulescu Luciaról is, akitől Rachmaninov: Polichinelle című művét hallottuk. A hegedűszakosok közül meglegő tehetséget csillantott fel a II. os Ardelean Victor, aki bizottsággal játszott Viotti hegedűversenyét.

A fuvósok közül Orleanu Marcelt említjük meg (ötödikes), aki egy bölcsődtől játszott átérzéssel. A felsorolás nem teljes, mert a hangverseny minden egyes szereplője dícséret érdemelt és a dícséret ugyanilyen mértékben illeti meg az iskola tanári karát, amely fáradságot nem kímélve foglalkozott a tanulókkal.

Az előadás befejezéséig az iskola 36 tagú kórusa össze-

hangolt zenekara Czilling Antal tanár vezénnyel három műsorszámmal jelentkezett. A hangverseny kiemelkedő pontja a hetedikos Honorits Attila koncertmester zenekari kísérettel előadott szölvója volt.

A hangverseny után Tolan Ioan igazgató lépett az emel-

vezető mérnökök közül kettőt olyan technológiai beosztásba helyezzenek, akiknek főfeladata a választékok — az exportra irányuló, illetve a konfekciósipar és a belső piac által igényelt termékek — előállításának nyomonkövetése. E szerint nekik kell ellenőrizniük a különféle termékek határidőre történő elkészítését, a minőségi normák teljesítésbentartását a termelési folyamat minden szakaszán, a technológiai szabályok pontos alkalmazását, azoknak a feladatának a végrehajtását, amelyek az új technológia alkalmazásával kapcsolatosak stb. A fentiek mellett nyilván kell tartaniuk a hoz-

zájuk beosztott termékekkel, választékok szerint.

A gyártás programálása ezentel is központiilag történik, a terv előirányzatainak megfelelően, a technológus-diszpécser csupán ennek végrehajtását ellenőrzi, anélkül, hogy módosításokat eszközölne rajta. Viszont kérheti a program megváltoztatását, ha azt a megrendelőnek határidejének tiszteletben tartása megköveteli. Feladata továbbá megteremteni szervezeti vonatkozásban a termelési folyamat fázisonkénti folytonosságát. Ennek szavatolása céljából megfelelő intézkedéseket foganatosíthat a saját hatáskörén belül.

Ezek a szakemberek kronológikus naplárgrafikont készítenek a választékok teljes előállításának nyomonkövetése céljából. Ezt a munkát természetesen csak akkor véghezvethetik, ha ismerik a megrendelés minden feltételét.

Fontos továbbá, hogy pontosan

Amerikában vetítik

MURESUL: Hétköznapi fasizmus, I és II. rész (10, 14, 17, 20; 21 órák) a kerthelyiségben: A felügyelő STUDIO: Gáláns ünnepek. Kiegészítés: Tudományos horizont (9, 11, 13, 15, 30, 17, 45, 20; kedvező idő esetén 21 órák) a kerthelyiségben). VEAC NOU: Beata. Kiegészítés: Szokatlan háztomb (11, 16, 45, 19, 21). IFJUSAGI: Hatari (11, 17, 30, 21; kedvező idő esetén 21 órák) a kerthelyiségben, 21-én és 22-én délelőtt 9 órák: Dokumentum

A televízió műsora

Szerda, június 22
17.15 Labdarúgás: Steaua — Bukaresti Dinamo. 19.00 Híradó. 19.10 Gyermekek-műsor: Iskolásoknak: Román szármáy — Traian Vuia. 20.00 A TV színpada: Három egyfelvonásos (John Mortimer, Luigi, Pirandello és Murray Schisgal darabja) a C. I. Notlata Színház művészeinek előadásában. A szünetekben sajtó és rajzfilmek. 22.45 A fehér pelikán fesztivál — Carmen Dumitrescu filmripportja. 23.05 Híradó. 23.15 Időjárás-jelentés.

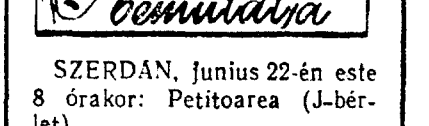
megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, 10 és 13, valamint 17 és 20 óra között a Kultúrpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a múzeumot.

A múzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat (külföldi, nemzeti és kortárs galéria), az 1848-as forradalom múzeuma, állandó régészeti kiállítás és román festészet kiállítás M. Weinberg gyűjteményéből.

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, június 22-én változó idő, napközben jobbra felhős egybottal. Hétfő, eső, záporos lehetséges, amit elektromos kisülés kísér. Mérsékelt nyugati szél. A hőmérséklet emelkedik. A legmagasabb nappali hőmérséklet 23—29 a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet pedig 10 és 16 Celsius fok között váltakozik.

A következő három napon: jobbra forduló idő, napközben szórványos felhősödés, amikor záporos, zivatar lehetséges. A hőmérséklet főleg napközben emelkedik.

SZERDÁN, június 22-én este 8 órák: Petitoarea (J.-Bérlet).
CSÜTÖRTÖKÖN, június 23-án este 8 órák: Să nu-ți faci prăvălie cu scară (L.-Bérlet).
SZOMBATON, június 25-én este 8 órák: Să nu-ți faci prăvălie cu scară (M.-Bérlet).
VASÁRNAP, június 26-án délután 4 órák: Petitoarea, este 8 órák: Petitoarea (L.-Bérlet).

Román-lengyel árucsere egyezményt írtak alá

VARSO. (Agerpres).

A Lengyel NK belkereskedelmi miniszterének meghívására román küldöttség látogatott el Lengyelországba. A küldöttséget Mihail Levente, Románia Szocialista Köztársaság belkereskedelmi minisztere vezette. A látogatás során megbeszéléseket folytattak a két ország belkereskedelmi miniszterei közötti árucsereforgalom és együttműködés bővítéséről.

Június 20-án aláírták a Románia és Lengyelország belkereskedelmi miniszterei közötti közvetlen árucsere forgalomra vonatkozó 1966. évi megállapodást. Az árucsere értéke jelentősen növekszik 1965-höz viszonyítva.

A megállapodás előírja az élelmiszercikkek, kozmetikai cikkek, tartós fogyasztási javak, bőrcikkek, kölcsönös szállítását.

A két minisztérium közötti együttműködés és kapcsolat elmélyítése céljából külön egyezményt kötöttek, amelynek értelmében a két minisztérium kölcsönösen ismerteti egymással tapasztalatait

a hatáskörükbe tartozó kérdések tekintetében.

Az okmányokat román részről Mihail Levente belkereskedelmi miniszter, lengyel részről pedig Edward Sznajder belkereskedelmi miniszter írta alá.

A Mihail Levente vezette küldöttség lengyelországi látogatása alkalmából Tiberiu Petrescu, Románia Szocialista Köztársaság nagykövete költött a nagy-követségben. A kórtelen lengyel részről részt vettek: Edward Sznajder belkereskedelmi miniszter, Marian Dmochowski külkereskedelmi miniszterhelyettes, a két minisztérium több főtisztviselője, bel- és külkereskedelmi vállalatok vezetői, a külügyminisztérium képviselői, újságírók.

Kedden a Lengyel NK-ból visszakerült a fővárosba Mihail Levente belkereskedelmi miniszter, aki a poznańi nemzetközi vásáron a román gazdasági kormánykület vezetője vezette.

KÜLPOLITIKÁBAN

U THANT: A vietnámi háború egyike a legbarbárabb háborúknak

NEW YORK. (Agerpres).

U Thant, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára sajtóközleményben kijelentette, hogy a vietnámi háború egyike a legbarbárabb háborúknak, amelyeket az emberiség valaha ismert. U Thant rámutatott, hogy a vietnámi konfliktus következtében „rendkívül válságos” a helyzet, s hozzá tette, hogy a jelenlegi körülmények között nem tartja szükségesnek a vietnámi javaslatokat tenni a helyzet rendezésére, hanem fenntartja azokat az indítványokat, amelyek

ket két évvel ezelőtt hangoztattott. U Thant többek között utalt a Vietnámi Demokratikus Köztársaság elleni légitámadások megszüntetésére. Ezzel szemben követelte a Vietnámba vonatkozó 1954. évi genfi egyezményeket szigorúan tartást, a vietnámi konfliktus rendezésének egyik kiindulópontjaként.

Az adeni helyzetről szólva, U Thant mindenben egyet értett az a határozattal, amelyet az ENSZ dekolonizációs különbizott

sága fogadott el Kairóban a múlt héten. Ez a határozat előírja, hogy a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó ENSZ-nyilatkozat szellemét és betűjét, leszögezve, hogy a brit csapatok kötelesek megszüntetni az ellenségeskedést az adeni civil lakossággal szemben.

Az ENSZ főtitkára kijelentette, hogy július 9. után, amikor tervbe vett európai látogatásáról visszatért, nyilatkozik majd mandátumának felújításáról.

Az apartheid-politika ügyében az ENSZ szeptemberi közgyűlése előtt összehívják a Biztonsági Tanácsot

NEW YORK. (Agerpres).

Afrikai ENSZ-megbizottak köréből szerzett értesülés szerint megtörténtek az első lépések annak érdekében, hogy még az ENSZ szeptemberi közgyűlése előtt összehívják a Biztonsági Tanácsot az apartheid-politika és az Afrika területén lévő portucál gyarmatok

helyzetének megvizsgálására. Közülük, hogy Libéria, a Malagasi Köztársaság, Sierra Leone és Tuzinzi külügyminiszterei New Yorkba szándékoznak utazni, hogy részt vegyenek a Biztonsági Tanács ülésén, amelyekre két hónapon belül sor kerülhet.

Ian Smith szembeszáll a gazdasági szankciókkal

SALISBURY. (Agerpres).

Ian Smith miniszterelnök a rhodesiai farmerek országos kongresszusán hangoztatta, hogy kormány meg akarja „védeni” a novemberben egyoldalúan kinyilvánított „függetlenségét” és szembeszáll a gazdasági szankciókkal.

A sajtótudósítók különösen tartják, hogy a rhodesiai miniszterelnök éppen a kongresszus 400

küldötte előtt tette ezt a nyilatkozatát. Néhány perccel a nyilatkozat előtt ugyanis Tim Mitchell, a farmerek országos szövetségének elnöke jelentést terjesztett elő, amelyből kitűnik, hogy 1930-tól és a háborús éveket kivéve a rhodesiai mezőgazdaság soha sem volt olyan nehéz helyzetben, mint jelenleg.

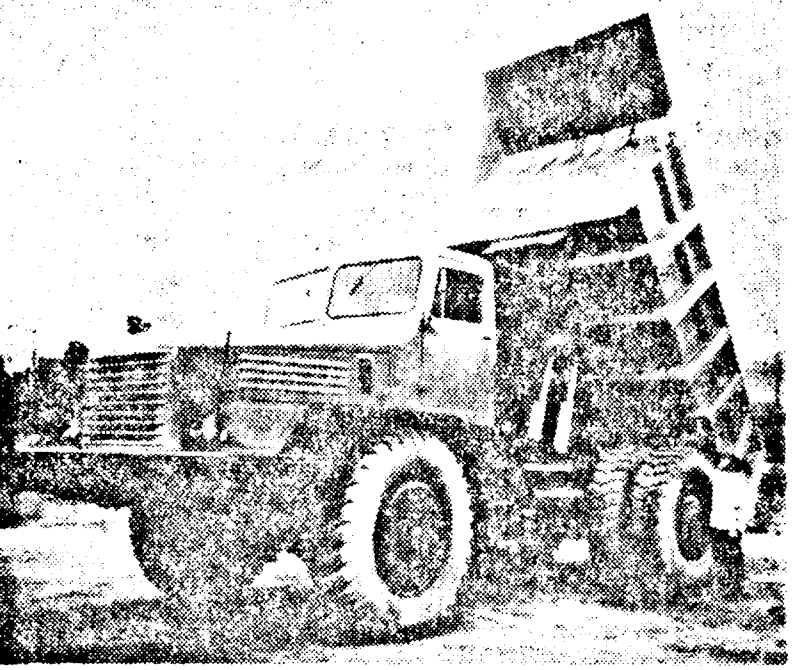
Kínai NK

A gépgyártóipar új termékei

PEKING. (Agerpres).

A Kínai Népköztársaság gépgyártóipara az utóbbi években több ezer új terméket állított elő. Van közöttük egy sínen mozgó nagy teljesítményű transzformátor, egy 2000-szeresen nagyított elektronikus mikroszkóp és egy programvezérelt automata másolóeszköz. Ez utóbbit széles körben használják a géphozzá, a traktor- és az elektrotechnikai iparban. Új gyártmány a 6,3 méteres függőleges eszterga is, amely 80 tonna su-

lyu darabokat munkálhat meg, valamint a műszeriparban használt 0,003 milliméter pontosságú csiszológép. A kínai gépipar új gyártmányai közül említést kell tenni a 12000 tonnás hidraulikus présről és az 1,6 méter hosszú munkadarabokat megmunkáló precíziós marógépről is. Gyártanak elektrosztatikus gyorsítókat, amelyeket az atomkutatásban használnak. A gépiparban, a traktor- és az elektrotechnikai iparban. Új gyártmány a 6,3 méteres függőleges eszterga is, amely 80 tonna su-

Felvetelünk a Csiung-i Kiang vállalat 25 tonnás önkormányozható autóját mutatja be.

ANGLIA

Vízrebocsátották a Predeal hajót

LONDON. — L. Rodescu, az Agerpres tudósítója jelenti:

A sunderlandi Sir James Laing and Sons Ltd. hajógyárban vízrebocsátották a Románia számára épített 14800 tonnás Predeal hajót. A vízrebocsátási ceremónián jelen voltak: Vasile Pungan, Románia Szocialista Köztársaság londoni nagykövete, Aurel Ioniță, a londoni román gazdasági kirendeltség vezetője és a román nagy-

követség több tagja. Jelen volt Emil Savu mérnök, a Navrom vezérigazgatója is Ott volt Allan J. Marr, a hajógyár elnöke és vezérigazgatója, a vezetés más képviselői, a hajó építésén dolgozott munkások, technikusok és mérnökök, valamint nagyszámú közönség.

A hajógyár igazgatósága ezal-

Ne Win tábornok hivatalos látogatására Prágába érkezett

A Novotny, a Csehszlovák SZK elnökének meghívására kedden három napos hivatalos látogatásra Prágába érkezett Ne Win tábornok, a Burmai Unió Forradalmi Tanácsának és Minisztertanácsának elnöke, és felesége.

A prágai repülőtéren a magas rangú vendéget és a kíséretében lévő személyeket A. Novotny, a Csehszlovák SZK elnöke, J. Lenárt, a csehszlovák kormány elnöke, valamint más hivatalos személyek fogadták.

A. Novotny elnök a magas rangú vendéget üdvözlő rámutatott, hogy a két ország közötti sikeres fejlődés a gyümölcsöző és a kölcsönösen előnyös együttműkö-

dés, amely a jogegyenlőség és a barátság elvein alapul valósul meg. Meggyőződésünk — hangsúlyozta A. Novotny — hogy a sorra kerülő megbeszélések lépést jelentenek a Csehszlovák SZK és Burma közötti együttműködés és barátság fejlesztése útján.

Ne Win tábornok válaszában köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, s hangsúlyozta, hogy „Burma figyelemmel kíséri a csehszlovák népnek a tudomány, technika és gazdaság terén elért sikereit”. Kiemelte, hogy Burma ezennel is hozzá kíván járulni a két ország kapcsolatának fejlesztéséhez és erősítéséhez.

ISMÉT ESETT

A FONT STERLING ÁRFOLYAMA

A londoni értéktőzsde ismét esett a font sterling árfolyama. Noha a font sterling nemzetközi támogatása érdekében kötött egyezmények megújítása után a pénz értéke jelentősen növekedett, hetén ellenkező fordulat állt be és az árfolyam az utóbbi idők egyik legalacsonyabb szintjére zuhant. A szakemberek véleménye szerint az újabb árfolyamzuhanás többek között az angol tengerész-sztrájk elhúzódásának tulajdonítható.

Fejlődik Peking közúti szállítása

Pekingben naponta több mint 2 millió utas veszi igénybe a közúti szállítást, amelynek hálózata 2000 kilométert kitévő 118 vonalat foglal magába. A görnyelős 1000 autóbusszból és 430 trolibuszból áll, s ezek jó részét Kínában gyártották.

A felszabadulás után a közúti szállítási hálózatnak csak nyolc vonala volt, összesen 41 kilométer hosszúságban, s ezeken 49 villamos és öt konnot autóbussz teljesített szolgálatot. A villamosok jelenleg az összes vonalon trolibuszokkal cseréltek ki, egy, a városban kívül eső, 4 kilométeres vonal kivételével.

Lesz-e adóemelés?

Szükséges-e vagy sem az adók „felemelése”? Ez az a kérdés, amelyre a Fehér Ház összes gazdasági tanácsosai már hónapok óta keresik a választ. És ennek a válasznak bizonyos formában összegeznie kellene, hogy az infláció milyen mértékben fenyegeti az Amerikai Egyesült Államok gazdaságát, annál is inkább, mert az infláció veszélyt a kongresszushoz intézett gazdasági üzenetében maga Johnson elnök is hivatalosan elismerte. Elsőként a riadót William Mc Chesney Martin, az USA szövetségi Tartalékhivatalának elnöke fújta meg. Hangoztatta, hogy az Egyesült Államok gazdaságában olyanszerű jelenségek észlelhetők, amelyek annak idején kirobbantották az 1929–1933-as nagy tulperelési válságot. Az említett hivatal elnöke főként az inflációs folya-

mat súlyos következményeit jelezte, s e miatt kegyvesztett lett a Fehér Ház szemében. Az elnök tanácsosai nagyságra és egyöntetűen cáfolták meg a Martin által említett „vesztes távlatokat”. De ime, alig egy évvel később az Egyesült Államok gazdaságában az inflációs folyamat „első számú gazdasági probléma” lett, az újságok pedig naponta cikkeznek az amerikai gazdaság komoly nehézségeiről.

Az inflációs jelenség ma megmutatkozik a vietnámi háborútól súlyosan érintett amerikai gazdaság minden ágában, s ennek a háborúnak a folytatása céljából elkerülhetetlenül adóemeléssel kell folyamodni. A nehézségek annak ellenére fokozódnak, hogy „önkéntes programot” léptettek életbe a külföldi beruházásoknak, a turisztikai mérleg deficitjének csökkentésére, stb. Washingtoni gazdasági körök szerint a kormány már nem is reméli, hogy helyre állíthatja a fizetési mérleget, amelynek deficitje — az első negyedévi eredmények alapján számoltva — az idén felül lesz a két és fél milliárd dollárral, vagyis egy milliárd dollárral túllépi a tavalyit. Maga John Connor, az Egyesült Államok kereskedelmiügyi minisztere hangsúlyozta nemrégiben a gyáiparosokhoz intézett egyik levelében, hogy a vietnámi háború „előre

nem látott pressiót gyakorol a fizetési mérlegre”. Az infláció fokozódásának egy másik vonatkozását Európából is támadások érik. A mostani pénzügyi évben csupán Franciaország csaknem egy milliárd dollár értékű aranyat vett ki az Egyesült Államok Knox Fort-i tartalékából. Ilyen körülmények között a külföldi beruházások úgynevezett önkéntes csökkentési programja jelenlegi mértékben — az egyik szennő találó meghatározása szerint — „csapp a tengerben”.

Elég jelentős körülménynek számít az is, hogy az Egyesült Államok-beli „látszólagos” prosperitás” alapján az a hitelrendszer áll, amely voltaképpen az inflációt táplálja. Egyes szakértők „a hitelek elhamarkodott igénybevétele ellen” hadakozva, rámutattak, hogy ez „a gazdaság túlhevüléséhez vezet”. Mások azonban úgy vélekednek, hogy a kölcsönök leállítását „katasztrófát eredményezne. És valóban, az Amerikai Egyesült Államokban a hitel annyira elterjedt, hogy a Die Tat című újság kifejezésével „Amerika hitelből él”, a folyó számla pedig a modern amerikai jelképe lett”. Az egyszerű fogyasztók adósságai a hitelben vásárolt árukért elérték a 315 milliárd dollárt, amely valószínűleg csillagászati szám. A hi-

telrendszer következtében az amerikai gazdaság valóságos piaci bázis nélkül termel, s akik ezt a gépezetet kezelik, igen nagy károkat szenvednek. Johnson elnök felismerve, hogy a hitelrendszer „korlátlan inflációhoz” vezet, törvénytervezetet terjesztett a kongresszus elé, s ebben sikra szállt egy valóságos hitelrendszer mellett. De a háborúhoz szükséges alapok hiánya egyre érzetőbb. Ez arra késztette a kormányt, hogy törvényjavaslatot nyújtson be a kongresszusban egy öt milliárd dolláros új államkölcsön kibocsátásáról. A törvényjavaslat megvitatásán azonban bizonytalan időre elhalasztották. A Spectator című folyóirat megállapítása szerint az első negyedévi gazdasági mutatók komoly inflációs helyzetet mutatnak. Számos szakértő sürgetése ellenére a kormány halogtatja az infláció ellenes intézkedéseket. Az első intézkedés, amelyről nagyobb eredményt remélnek, az adóemelés lenne. Ugyanakkor azonban, hogy a kormány egyelőre fél bármilyen intézkedéstől, amely akár lényegtelen változásokat is eredményezne a jelenlegi gazdasági és pénzügyi rendszerben, nehogy teljesen felborítsa a gazdaság egyensúlyát, hiszen ez a vietnámi háború feltételei között „gazdasági katasztrófa” volna egyenlő.

F. TUIU

RÖVIDEN

dapestre érkezett az Ausztriai Kommunista Párt küldöttsége, élén Franz Muhrl, a párt elnöke.

MADRID. — Hosszas huzavona után Franco hatóságai szabadon bocsátották a börtönből a spanyol-országi munkás- és kommunista mozgalom egyik veteránját, Simon Sanchez Monterot, a Spanyolországi Kommunista Párt Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagját. Monterot büntetésének letöltése után is fogva tartották. Most annak eredményeként helyezték szabadlábra, hogy a spanyol közvélemény, nyomást gyakorolt a kormányra, s a világ minden táján a dolgozók szolidaritáltak Monteroval.

BONN. — Hétfőn Brémában megkezdődött Fritz Hilbrandt volt SS pere. 1942 és 1944 között Hilbrandt vezette a premisi és a dragobiciasi (Szovietunió) tömeggyilkosságokat, amelyek során öregeket, nőket és gyermekeket öltek meg; sajátkezőleg 6000 magya gyilkolt meg számos személyt. 1942-ben „a zsidók kiirtására szervezett akció” élén állt.

A nyugatnémet sajtó jelentése szerint a tárgyalás 9 hónapig tart és 350 tanult halgatnak ki.

KINGSTON. — A jamaicai Kingstonban hétfőn incidensek voltak tüntető csoportok és a rendőrség között, miután a tömeg felgyújtott egy rendőrállomást. Politikai megfigyelők véleménye szerint, ezek az incidensek az első jelei a politikai feszültségnek a június végén sorra kerülő községi választásokkal kapcsolatban.

BUENOS AIRES. (Agerpres).

Az argentinai politikai helyzet továbbra is a Buenos Aires-i sajtótudósítók figyelmének központjában áll. Amint a UPI jelenti, Arturo Illia elnöknek két válsággal kell szembenéznie — az egyikkel ezen a héten a katonai vezetőkkel kapcsolatban, a másikkal pedig jövő tavasszal a peronista párttal, amely a hét tartományban megtartott választások közül hat tartományban megszerezte a győzelmet.

A katonai vezetők a hét végére várják, hogy választ kapjanak a kormánytól legutóbbi „emlékiratukra”, amelyben erőes intézkedéseket követeltek az ország gazdasági helyzete romlásának megakadályozására, az egyetemeken szervezett szubverzív elemek megfékezésére és szigorúbb el-

Politikai válságok előjelei Argentínában

lenőrzés bevezetésére Tucumán tartományban, ahol az utóbbi hónapokban politikai és gazdasági jellegű zavargások voltak. Ha a kormánynak sikerül túlnélni a katonák által felvetett problémákkal — hangsúlyozza a hírügynökség, — az elnöknek újabb kényes kérdésre kell irányítania figyelmét: a politikai pártok státusa a jövő tavasszal sorra kerülő országos kongresszusi választásokkal kapcsolatban. Az Illia-kormány — mutat rá az UPI — máris keresnie kell az eszközöket a peronisták győzelmének megakadályozására, nehogy megismétlődjék az az eset, amely 1962-ben Arturo Frondizi elnökségének

elvesztéséhez vezetett. A peronisták, akik két csoportra oszlottak (az egyik csoportot Augusto Vandor szakszervezeti bunc, a másikat pedig Isabela Peron, a volt elnök felesége vezeti), hangoztatták, hogy megszerzik a szavazók több mint 30 százalékát, vagyis többet, mint a választáson önállóan jelöltet állító bármely párt.

Buenos Aires-i megfigyelők szerint a június 6-án megtartott argentin minisztertanácsi ülést, amely az első volt Illia elnök 1963 októberi beiktatása óta, a hadsereg nyomására hívták össze. A katonák követelték, tartson a kormány újabb üléseket, hogy megvitassa „indítványait”, de a jelek

Közben aggasztó hírek érkeznek Tucumán tartományba, ahol — a UPI szerint — rosszabbodott a helyzet. A tartományi kongresszus képviselői körében olyan áramlat mutatkozik meg, hogy bíróság elé kell állítani Lazaro Barbiert kormányzó, mert visszavált tisztségével. Ugyanakkor ezen a héten az argentin szövetségi kongresszus vizsgálóbizottsága érkezik Tucumán tartományba, hogy előkészítse a hatalom átvételét a központi kormány által. Tucumán tartományban súlyos gazdasági válság volt a cukor árának esése miatt. A dolgozók számos sztrájkot és tüntetést rendeztek.

szerint Illia elnök halogtatja ezeket az üléseket, s ki akarja ragadni a kezdeményezést a katonai vezetők kezéből.